

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłat,
Strowja će
Swójbuy statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džěłáš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřěw će!
F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščjeřni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

Rospominanje na šmjertnej njedželi.

Wot potutneho dnja šem pschindžemy. Wón ša žny němski kraj płacžesche. Bě tať powšchitkownje trěbny? Šchtož je němski lud činił, je šo tola š dobrym prawom šalo. Nikomu njeje wójnu pschpowjedžil, niczeji kraj šetrjebawšchi šapuscžil, njeje rubil a njewinowatnyč kónzo-
pał. Šterje šměl šo šhwalicž: Ša šo či džakuju, Božo, šo njejšym tajki barbar kaž druge ludy. Šosastań, luby šobuczłowjeťo! Tvoja myšl šo myli. Došč je tajkich, šž šabynšchi Boha šo š našchim wójštom, š naškej brónju, š našchim dobywanjom hordža; došč, kiž pschecžiwno na-
prawjenjam wyschnosče morkotaju, kiž šo š šhudeje móšč-
nje wobohacžicž pyťaju, a došč tyč, kotřiž čžělnym lóšč-
am šluža. To je hrěč, kotryž přěnjemu wójštkemu šhorjenju kaž šly ščěń šlěduje a wo kotrymž šwjate šišmo praji, šo je ludži škaženje. Dale wěrnosč
naš napomina: Wopomń kónz!

Wopomń kónz! je tež napominanje šmjertneje njedžele. W pšidnej našymje, hdyž je žiwjenje w pschirodže nimale wotemrjeťo, wšchě hłošy womjeltnu, a šněhowy rub šemju pocžina pschikrywacž, tule njedželu šwjecžimy. Pschiroda ju nam wobrasuje. Wona je došom wobras našchego žiwjenja. Tež nam žiwjenje šo minutach wotemrjewa, špěwy mladosče pomaku wo-
mjeltnu, bóršy běly hłošy hłowu barbja, a škónčnje šo čžěťo do bēkeje płachty šawali. To je potom našča prawa šmjertna njedžela. Na nju naš tež našche šhoro-
če dopominaju. Kóžda je pošol Boži š napominanjom:

Wopomń twój kónz! Pschemodžesč lubeho pschiwušneho abo snateho ł rowu, dha či pschiwola: „Wy wšchitzy ke mni pschindžecže!“ Našča najwjeťšča předaťka pak je wójna. Tu je šmjercž woprawdžita žnjěňzaťka. „Šchtož džěňša šo šeleni a teče, to jutšje hižom pošycže.“ We wjele tyšaz šwójbach šu to něťko šhonili, a hórke šylšy bēču a budža šašo na šmjertnej njedželi šwědcžicž, tať hłuboko jeje přědowanje do wutroby pschima.

Wjele šylšow šmjercž na šemi nacžinja, wjele troščta je trjeba, je šetrčž. Ale čžim wjazy šylšow šo płacže, čžim wjazy troščta šo tež pošicža. Šchto dha naš troščtuje, hdyž wo lubnyč šemrjetnyč šylšy wóčžy pjeľnja? To je nadžija na šašowidženje w rjenišchim žiwjenju. Hižom pschiroda naš na to pošafuje. Šsu-li rōže dočžěťe, dha pod škoru šetčžka nowe wóčžka šedža, š kotryčž ł lětu druge wučžěja. Še-li liščje špadaťo, widžišč na kóždej hłošy došč pupťow ša nowu nalětnu pyču. Š wušyťeho šorna wubije či mlódně, žohnowanja pošne štwjelzo. Šuščancžka, kiž šhuduška po šemi lašy, šo po twjerdym španju do rjaneho, wješeteľo mjetela psche-
wobrocži. Mjetel je wobras čžłowjeťoweľo pschetworjenja. Na měščežanskim Tuchorju je row wučženeľo muža. Tón je šebi na rowowy šamjeń napišacž dať: „Niz psches wošłabnjenje, ale psches pošylšjenje šo dušča wysche něčžišchego byčža wušbēhnje, a to njerēcži ša jeje šnicženje, to rēcži ša jeje wyschšche wudošonjenje w druhim, rjenišchim šwěcže.“ To je troščt, kiž je se šwojeje wučženosče čžerpať. Wón tež na m derje čžini kaž kóžde

pscheczelne słowo, kotrež w žarowanju wot lubeho šobu-
kšesczijana dostanjemy. „Njepłacž!“ Jesuž k tamnej
maczeri praji, a my czujemy, kač je ju tole słowczko
směrowało.

Najlěpšchi trošcht wšchał tola Bože słowo woštanje.
„Pravnych dusche šu w Božej ruzy, a žana czwila šo
jich njedótknje a Bóh setreže i jich woczow wšchitke šylny,
a šmjercž wjazy njebudže, ani šrudoba, ani wołanje, ani
bološčž wjazy njebudže, pschetož přenišche je šaščko.“ D
kajku šbóžnu nadžiju to dawa: Wšchitke šylny setrečž tym,
kotřiž domach na šhorolozach, w lazaretach, na bitwišcžach
abo hdžežkuli štonaju, płaťaju, mrěja, setrečž tebi, hdyž
wěrišch, šo šu w Božej ruzy a bóršy šo jich žana czwila
wjazy njedótknje. Kaž pošycžene štwjelza do brožnje, tač
šo jich dusche šhowaju do našcheho Wótza domu. Tam
je jim Bóh pschihotował, šchtož hišcže žane wočo njeje
widžalo, žane wucho šlyšchalo a do žaneho człowjeka
wutroby pschischlo. Tam šo spēwa:

Tač bóršy hačž šym pschischol jow
Tu do tych krašnych njebješow,
Dha šu mi šylny setrjene,
Wšcho na mni tudy nowe je.
To je ta šbóžnoščž, moja wutroba,
A kotrežž šy w tamnym čašy štworjena.

Tu ludžo wjazy njewumru,
We šbožu štajnje živi šu,
Tón kral jim šam tač wotmolwi:
Tu njeje šmjercž, mój ludo, či,
Tón, kotřž tudy junu živy je,
Wšchał do wěčnoščže wjazy njewumrje.

Ja šhodžu w šwětle wokoło
A wulžy jara blyšcžu šo.
Tač je to lube jehnjatko
Mje jara šbóžnoš' šeziniło.
Čžeščž, šhwalba a móž do wšchej' wěčnoščže
Budž tebi, Jesužo, mój najlubšchi!

Šamjeń.

J. K.

Šswědčjenje wo mozy khěrluška we wójnje.

Tač knižka i pjera šnamjeniteho profěšora bohawučenoščže
rěka, kiž je nětkle wušchla — pschi špocžatku paczerškeje wučžby,
tač rjež k namolwjenju, šo bychu našche džěčži šwoje khěrluške
derje a rady wulke.

Š njeje tole won wošmjemy, i wójny napišane: „Še spēwa-
njom: „Še Bóh mój pschecžel ša mnje“ šo Boža škužba šapocža.
To běšche, kač budžišche šo pschi spēwanju kač šwjata rěka na naž
wulaka. Šóždy rhncžł bě nam i wutroby rěčžany a w naž thžaz
myšlow a šacžuczow šbudžowasche“. „Wny mějachmy“, druhi
pišche, „w čžežkim bėdženju khětro wulki ruški nažhp dobyčž. Pschi
šhowanju šlónčžka bėchmy i dobyčžerjemi horčach, Ružow w dži-
wej čžekanzhy widžachmy a ša nimi hišcže pošlednju muniziju
póšlachmy, na čžož něchtó šawola: „Šdyž wjazy tšelecž njemó-
žemy, jim tola hišcže něšchto šaspěwajmy!“ A na to šmy i žylej
možu spēwali: „Šedn twjerdy hród je našch Bóh šam“, wšchě
šchtyri šchtucžki“.

„Šo bitwje pola Šammenberga w rańšchej Pruskej to běšche“,
tač někajki duchowny powjeda, „čžródka wojačow pschi čžičže roš-
tšelanej žyřkwi nimo čžehnjěšche. Šenož byrgle hišcže štejachu.
Wojazy do Božeho doma šastupichu. Šeldwebel rešerwy šo k pišch-
čželam šhny a hraješche: „Njech Bohu džakuje“ a „Šhwal teho

Šnješa, o moja dušcha“ a k čžečži padnjemych: „Šesuž, moja na-
džija“. Wjele hšobow wojeřškich šobu spēwasche. Šotom jedyn
rjekny: „Šnješ šeldweblo, nětk šo hišcže i nami modleže!“ A
tutón šo w nutrnej modlitwje Bohu džakowasche ša špodžitwne
dobyčže a hnadne wumoženje“. „W šwartěryje w spēwarškich čži-
tachmy“, druhi powjeda, „a našche lube štare khěrluške nama-
čachmy. Jedyn šaspěwa a spēwanje bė na pucžu. Wny šmy tam
na rejwanškej kubi škoro hodžimu dolho našche štare spēwy šano-
šchowali. Kaš hižom na šlomje k wužnjenju ležachmy, duž něchtó
tón hšob šyncžešche: „Ach, woštan pschi naž i hnadu“. Wny jón po-
tom wšchitzy hačž do šónza wušpěwachmy. Šišcže někotre khě-
luške ležo wušpěwachmy, kač: „A tebi šo wołam i hšubiny“, hačž
wšchitzy njewužnjachmy. Wny mamy wšchał bohuzel někotrych
šymnych a hanjaznych, ale to pschego wšchał tač woštanje“.

Šako wožebje spēwane khěrluške w polu wšche našpom-
njemych špišat knižkow dale tele našpomni:

Budž šhwalba Bohu šamemu,
Ach, poručž Bohu šwěru,
Ša krej a prawdoščž Šhryštusa,
Šwač, o moja dušcha,
Ššo, bójška luboščž, modlu k tebi,
W wšchěch škuttach a wšchěm džěli,
Nětk wotpocžuje hola,
D hšowa štwatwje šbita,
Šaj, wšmi ty ruzy mojej,
Wny džemy a čžemy šo modlicž nětk k Bohu,
Wulki Božo, šhwalbu či, šhlny Šnježe, šaspěwamy.

Pjatk 22. oktobra 1915.

Psalm 23.

Kak zbóžny sym, hdyž wotpocžuju, mój Jezu, w twojej
lubošči! — F.

Šošlednje powješčže wo žaloščach kšchesczijanow w Peršiskej.

Džělaczerka našcheho pomozneho towařštwja ša kšchesczijanštwjo
narańšcheho kraja mješ muhamedanškim, knježna Šridemanež,
šlědowaze powješčže wo žaloštnych podawčach w Peršiskej ščeje
(pschir. kšchesczijanški orient čžo. 9. a 10.):

„Wny bėchmy“, tač jej němško-amerikanški duchowny tamni-
šchich štron pišche, „pjecž měžazow wot wšcheho šwěta wotšamfjenjani,
tež wot Ameriki. Šač derje, šo tu njebėšcže. 15 thžaz čžlowje-
šow pytašche a namaka šchit šmutšach mišionškich murjow, hdžež
jich mišionarojo i šhlěbom šastarachu, jedyn „lawasch“ (čženki
šhlěbicžł) ša wošobu wob džěń. Šhorošče wudhriču. Ša 50
šamo jich ša džěń šemrje. W kšchesczijanškich wšach šurdojo (mu-
hamedanšzy) škoro šóždeho muža škónzowachu, kotrehož móžachu
dožahnyčž. Dyrbju powjedacž, kač šu horčach na šlownej hašy
šchibjenžu poštajiwšchi wjele njewinowatnych šyriřkich (narańšchich
kšchesczijanow) wobwěšli a druhich, kiž bėchu přjedy dolho jecži
byli, šesatsšeleli?! Ša čžu wo wšchěm tym hrořnym mjelcžecž...
Bóh je wšcho do šwojich knihow napišal... Nimo wšchěch dru-
hich armeniškich (kšchesczijanškich) wojačow šu jeneho tu psched
wrotami šarashli a žyle pschi knježninej Šridmanez muri šady ša-
mjetal, tola tač njerodnje, šo běšche jena ruka po čžašy šašo žyle
widžecž. Ša wšach šopacž, potom hórku pjeršcže na njeho na-
mjetal. Šahroda knježny Šridmanez, abo wobšedženštwjo něm-
škeho narańšcheho krajneho mišionštwja bu wot muhamedanškich
wutupjene a i džěla špalene.“

Druha powjeseć pschistaji: „Kjana němska zyrkej w Dilpuschu bu czežło wobschodžena.“

S druheho lista njech je přelodowaze naspomnjene: „Najnowišche nowiny praja, so je sa pjecź měřazow nětkle pola miřionarow 4 tyřaz siriskich a 100 armeniskich jenož na khoroscze semrěło. Wšchě wby we wokolinje řu wurubjene a spalene. 20 tyřaz řchesczijanow je w Urnia a wokolnosći sarazenych. Wjele zyrkowow je řkónzowanych a spalonych, teho runja wjele řhěžow w měřeze.“

Druhi list powjeda: „W Hastewan a Salmast je se wřchelkich studnjow a wodowych jamow řamo 850 cželow swuczahanych a to bjes řlowow. Čžehodla? Najwřchšchi rořkafowar běřche na řoždu řlowu řchesczijana řumu pjenjes wustajil. Studnje řu ř řchesczijanřkej řwrju napowjene. W Hastewar řamym je 500 řonow a řolzow řurdam do rukow podatych. Řajki je wořud wobohich byl, mōžesř řebi řehdy řřchedřtajicž. W Diliman buch u čřřjōdy řchesczijanow řawřjenych a ř mozu nufowanych řslam (muhamedanřku wěru) řřchijecž; muřřřř buch u wobřřřřani. Řaj-bohatřcha wjeř urmiřkeho wokřřřřa je zřle řemi řrunana. Mu-řōjo řu řkónzowani, řjane řolzř a řonř wotwřjedžene. Řo řtach řonř do řřubokēje řēři rořčžēřtachu widžiwřřchi, řelko řich řobuřō-trow bu wot dživich čřřjōdow wokřřředž bēřeho dnja na řařach wu-mozowanych. Řřcheczahazř wōjazř řlowu řonřula na řebiji nje-řechu „Wřchitřich cžēřanzow řrajiny je wřcho do řromadř pjećř 300 000“. „Řomitej je postajeny w Čřřchmiazi řa řhudnych řō řtaracž. Čřwēřdomliwi muřōjo řu wuřwoleni. Řōžda wōřō-ba wob džen řoř punta řhřēřba bjes wřřcheho ř temu dořtawa. Wřchēdnje řta mřēřa. Řřches 500 džēčři bu duzř po pucžu na drōřach namafanych, řdžēž cžēřanzř řem řřchindžechu, mjes nimi řajke wot džewjecž dnjow. Wřcho w řromadže je řři řřřaz řřro-tow na řlaku řřromadžēnych. Řomoz je nufna. Řonř řu 11 dnjow a nozow po řpochi ř nahimaj, řranjenymaj nořomaj řřches řantjenje a wřchitřko bēžale, džēčři, řēž cžēřchne, ře řobu wlecžō“. Řēřajki řwēřđ powjeda: Řo pucžu řchthri džēčřatřa namafach, macž na řemi ředžō, řribjet na nēřajřu řēžēnu řlehujō. Džēčři na mnje řřchibēžachu, ř řřubokoležazřymaj wocžomaj, ruzř wupřchestrjejo a wōřajō řaz, řaz, (řhřēř, řhřēř). Řako řa blize ř macžeri řřchitř-džēř, widžach, řo w mřēčřu řēžēřche. Řajka bōř! Řřōdne džēčři řřched wocžomaj bjes mōžnosēže řim pomhacž.“ —

Řowa, wjēřřcha nufja řacž řdy řřjedy je na řřchle řchesczija-now řřchitřřla. Čřto řim na pomoz řřchindžē?

Řetkanje Řōže we wulkej wōjnje.

(Řokracžowanje.)

Řřřom ř njedžel bēřmř wjeř wobřadžili; w řřm cžřřu mē-jachmř džēřlacž. Řařche řřēřne řřjēbjē řebi nēřotřu řřjēřku pota řadachu, ale wone řu widžēnja řōdne. . . . W řřm cžřřu řmēřžach řunřōčž nutřnosēž džēřčēč a řrařne a řōřnowane řodžiny řřche-břēč, ale do nič mēřřachu řō nēřotře řodžiny blifřeho řmřjertneho řřřacha, řdžēž dřřbřřř řřhřlenny ředžēč a řēžēč, řdřž řř se řřwje-njom wotřachnowal a wřchitřko řemu Řnjēřej do řeho rukow pořōžil, dořelž njeřwēřř, řacž řřchichodna řodžina řřřom pořřēdnja njeje. Derje nam, řo mř wēřmř, „njech řmř řřwi abo njech wunřjēmy, řmř mř řeho Řnjēřa“.

* * *

Řa dobo řa na pucžu ř mořim adřutantom řam řtejach . . . Wōřtach w řalōřřnym wōřnjju ř mojej wjeřēřlōřčři zřle řmēřom. Bēč se řwōřim řřwjenjom wobřřantřyl, bēč řō mořemu Řohu řřchepodal. Řanej řulzř ř pucža řchōř njeřřřm. Řař řō mi po-radži, řudži w mojej blifřlōřčři řřromadžicž. . . . W řřm cžřřu řō mi poradži, řdřž bēč řō řa mnje modřil, řpacž. Řodžinu dřje bēč w řej řalōřřnej řarje derje řpal, potom řařō ř nowa řapocža.

* * *

26. oktobra bēřche najřřařřchniřchi džen řa nařchu řompagniju. Řara wjele řich padže. Čřto to řa mnje řēřařche, mōžēčže řebi mřřblicž: Řnjēže Řōžō, do twōjēju rukow . . . Řch, řchto — řřřach. Řa řomando na řō wōřmu. Řhēřřje řřchēčže řunřōčž duřchu wōdžerjei bitwōw porucžu a potom do wōřnja. Džēřřa dřřbř ta wjeř nařcha břēč.

* * *

Řuřto je řō mi řař řēřchō, řo bēč řehdom ř mořimi mřřblēmi pola wāř, řdřž mje řornitř řař cžēčřko cžřchēčēřche. Řlēčže, řehdom mi derje čřini, řo řēž wř řebi na mnje mřřblicže a řo řřchēčže Wřřřřřchi nař njeřabudže (Řř. 121). Řo řēž řř, řuba macž, we twōřim řrōřřim řřčē piřařř, a Wōn řřch řwōřjich řnajē. Špodžiwne je, řo wřchitře ře njedžēle řebi njeřřřm na řonřřmaziřři řchpřuch pomřřřil, řacž řandžēny řdžēř, řdřž pod řřēřbōwřm a řranatōwřm wōřnjjom do bitwř cžēřnjēchmř. Duž mi do mřřřlow přchindžē: Řjēboj řō, řa řřm ř řōbu, njeřnuj řō, řřchēřōž řa řřm twōj Řōh. Řo je dořř řřōřřt, wjedžēčž, wōn je řřchēřō pola mje.

* * *

Řednōř wōřař, w mēřje řamřařři pomōžnit w řabřřř w Řařřelu, mādžēřři a nan, bēřche w řřēřnej řřjēbi řřt řwōjēje macžerje dořtař, řotřřž bēřche w řadwēřlowazřch řřnřach piřřantř. Duž dořta řa macž, řotřēřēž drohi řřm přchēčřiwō Řuřōwřřej wōjuje, ř řranzōwřřejē řēžēřowazř muřřimř řřōřřt:

„Řuba macži! řř piřařř, řo bř řōřom řřubila, řdřž řō mi nēřchto řtanjē. Čřto dha řebi mřřřlřřch? Čřa to řmř mř we wōjnje. Čřmřerčže řō njebojimř. Řřchēřōž nařř wōřud řēži w Řōžej ruzř a řeho wōla njech řō řtanjē, a to řřwlicž a řalō-řēčicž njeřmēmy. Būdž řōdřa na to, řo mōžesř dweju řřnow řa wōřřny řraj dāčž. Wbo je řebi řubřcho, řdřž Řuřōjō přchindu a twōji řřnōjō řadř řhachřlow řēdžā.“

* * *

Wjēčřōř w 10 řodžinach přchindžēchmř zřle wuřtāčři wot na-pinanjom pořřēdnich dnjow do D. . . . Řa do břōžnje přēnjēje řřwnosēče džēč a řam řalēřēř, dořelž bēřche řřřom zřle pořna, do najřadniřchēho řucžita. Řaž řřřřchach, bēčhu to wōjazř wupjē-njazēho bātailłona, řotřřž řē řtuttgarta přchindžēch. Řō nēčřim bu w břōžni cžřcho, wřōta řō řantřnyčhu, řřažā řō wuřtaji, a řōždy w mřřřlach na řwōjēj řřlōmje řēžēřche. Řeržant řam řřchēčže řtejēřche a přchi řatarni řpřtāřche řřt řwōjēje řonř wucžitacž, řotřřž bēřche řunje dořtař. Wōn řřt na bōř pořōži, řō na řřlōmu řřžē, řwōj nowř řēřtāment ře řala wucžēže a přaji: „Řowāřřchōjō, mř cžēčřim dnjam nāpřchēčžō džēmy a řřřom řřřjē budže řmřjēčž do nař bēčž; to řebi nječamř řamjēlcžēčž a řō do řeho namafacž, řaž dořthō je řřchēčže mōžno. Řa wēř, řō řu mjes nami řřchēčže řajzř, řotřřž řřutne řřlōwa řad njeřřřřřchā, řim čžřu řa wōřēbjē na wutřōbu pořōžicž, řo břchū řebi řřutnjē wřchitřko wōpōmināřl, řař je ř nařřim řřwjenjom. Ř duž přōřchmř řeho Řnjēřa řřromadže, řo bř nam ř bōřej řtejal a nam wjele mořř a řnadř wobřadžil. Řřjedy řacž řō modřimř, čžřu wam řřchēčže řřlōwo ř bibliřřkeho pucžiwka řa dženřa wucžitacž, řotřēž mi mořa řōna piřche, to je 91. přalm.“ Šdřž bēřche řōn wucžitāř, řō mř řřromadže modřlāchmř a porucžāchmř řēbjē a nařřchich řubych wuřřōwanju a wobārnō-wanju Řōžēmu.

(Řřchichodnje dale.)

Rak je Řohuřřlāw ř Dubowina Řōha řpōřnal.

Řowjēdāncžlo wot Řhřřřřōřa Čřmida.

Řřchēřōžil Ř. B. uř.

(4. pořracžowanje.)

5. řtaw.

Špodžiwne wumōžēnjē.

Šdřž řōlēčēž nēřchto řarřřchi a mudřřřchi břēč počža, bē řēž wēčřpniřchi a čžřřřchē řadř wjedžēčž, řdžē řōla čři muřōjō přchēřō řřōdžā. Řřōřchēřche řich řēž čžāřto, řo břchū řeho řōbu wřali; bu pař řōždy řrōčž ř řrōřřa a řřubje wotpōřařantř. Řēřdy bēčhu pař wřchitřř na řubjenje wuřřili. Čřara řřgānřa, na nohi řřřom řhēřřō řubjena, dřřbřjēřche řōma wōřtāčž; přchi njei bē wjeřēřkēmu řōlēčēžej čžāř dořhi. Řřchēřō řara wobuřna řēdžēřche řwōjēju řřřjāzēju wocžow dla řuřto wjele řodžinow dořthō w čžmōwřm

kuczi, pał płatafche stare lapny abo fadżefche pjenjeſy, ani ſo by fłowczo pſchi tym rēczał. Potom jaſo wjele hodżinom poſpochi ſpaſche a fmorečefche.

Œdnyž bė nětko zyganfa jaſo kručje wuſnyta, ſmuży ſo hólczez, faſhwęczi ſebi kónz wóſkoweje ſwězy, ſaſtupi do cžěmneho khoda, pſches kotryž rubježnizy kóždy krocž wukhodžachu, džěfche pſchezo dale a pſchińdže napoſledku hačž t želeſnym durjam. Njemóžeſche pał je wobohi wotewricž, dofelž bėchu t cžěžkim ſankom kručje ſanknjene; ſrudny ſo jaſo wróczi. Tola khód, w kotrymž bė hačž t durjam pſchiſchol, mējeſche wjele pobocznych wužychich khodow, w kotrychž móžeſche ſo daloko w ſemi wołoko khodžicž. Hólczez džěfche do přėnjeho lėpſcheho nuts, kotryž, wot duri ſo wrócziwſchi, pſhtny. Œdnyž bėfche dołhi cžaf ſchol, tał ſo chžyſche jemu ſwęcžka, nimale ſo dopaliwſchi, ſkoro haſnyčž, ſeſda ſo jemu, jafo by w dalokofczi někaſtu ſwězu widžaf. Wcžipny fhwataſche dale. Cžėrwjenopruhaze ſwětlo bu nětko pſchezo wjetſche a napoſledku tał wulke, kaž wohnjowy ſtołp. Wón pał džěfche njebojaſnje dale, a ſtejeſche t dobom mjeſ dwėmaj bliſko pornjo ſebi ſtejazymaj wyſokimaj ſtałomaj, mjeſ kotrymajž rańſche ſerja nuts ſwęcžachu. Œiſchče wuſta haſta! a t někotrymi krocželemi bė hólczez połny wjeſeloſcže a radoſcže — won!

Kať pał jemu tu t wutrobje bėfche, hdyž cžmowemu podjeń- ſtemu wobndlenju wucžeknywſchi nětkle přėni krocž pod Božimi rjanymi módrnymi njebeſami w kraſnej krajiny t lėbowymi horami ſtejeſche — to ſo wuprajicž a wopiſacž njechodži. Naj- rjeńſche ranje w lėcžu! Œłónzo chžyſche runje ſkhadžecž, rańſche ſerja ſo cžėrwjenjachu a blyſkotachu, pſches hory a lėky wonjeſche luboſna wón. Semja bė wſchudžom t trawu a t kwětkami kaž poſhita; ptacžki w lėžu ſpėwachu. Dale delefa w dole ležeſche ſwětly jėſor, w kotrymž bėchu rańſche ſerja a ſelene wjetſchi wołoko ležazyh horow jaſniſcho widžecž, dnyžli w najcžyſčyſchim ſchpihelu.

Hólczez ſo nade wſchėm njeſmėrnje džiwaſche a njewjedžeſche, ſchto je ſo t nim ſtało. Wėſche jemu, jafo by t dołheho, kruteho ſpanja wotucžil; hładafche wołoko ſo a njemóžeſche ſwoje ſpodži- wanje ſe fłowom wuprajicž. Napoſledku ſawoła: „Œdže ſhm tola pſchiſchol? Kajfa dalokofcž pſchede mnu, kajfa njeſmėrna pſcheſtrėn wołoko mje! D kať rjane, kraſne je wſchitko!“ Potom pohładowaſche jaſo na wyſoki dub, pał na ſtału ſe ſelenymi jėdlemi wobroſcženu, pał na ſchpihelſwětly jėſor, pał na kčžėjaty cžėrnjowy kėrjeſchł.

Nětko ſkhadžeſche ſa dalokimi lėbowjnymi horami mjeſ ſkotymi mrócželemi fłóncžko. Hólczez hładafche na tónle nowy dživ, woczzi ani njewotwobrocžej; ſdaſche ſo jemu, jafo by wohen ſapacž počaf, a wón mēnjeſche tež woprawdže, ſo ſo mrócžele, kotrež přėni krocž widžefche, ſapaleja. Pomalku ſkhadžeſche fłónzo wyſche a ſtejeſche hižom ſkote, kulowate a kraſne na njeju. „Œchto to tola je? Kajfa ſpodžitwna ſwěza!“ ſawoła hólczez t najwjetſchim ſpodžitwanjom hiſchče do fłónza hładajo, doniž ſo jemu we woczjo- maj piſanicž njepočža, tał ſo dnyrbjeſche ſo wotwobrocžicž.

Nětko chžyſche kruč dale hičž, njewėrjeſche pał ſebi ſkoro ſtupacž t bojofcžu, ſo mohł rjane kwětki roſteptacž, t kotrymiž bė ſemja kaž poſhita. S dobom wuhlada maťe jehnjatko pod kčžėja- žym cžėrnjowym kėřkom ležaze. „Ni, jehnjatko tudy!“ ſawoła t radoſcžu, bėžeſche t njemu a doſaže jo. Žehnjo ſo počža hibacž, a ſtantwſchi ſabjecža. Hólczez ſo kčžetro ſaſtróži. „Œchto to?“ ſawoła wón, „to dže je žiwe, móže bėhacž, ma hłób! Moje ſu wſchė něme a morwe a žane ſo njehiba. Kajki dživ! Œchto je jemu tola žiwjenje dať?“ Wón chžyſche ſo t jehnjećom do powje- danja dacž, praſchefche ſo jo to a tamne a bu napoſledku mjerſazy, hdyž wono pſchezo t tym ſamym njeroſumliwym hłobom wotmolwjeſche.

Tu pſchińdže mlody paſtyř, rjany mlodženz t cžėrwjenymaj ližomaj a žołtymi wloſkami, ſhubjene jehnjo pſhtajo. Wėſche hólczezej hižom dołho mjelcžo pſchihladował, a njewjedžeſche, kajki je to tola cžłowjecžł. Hólczez mlodženza wuhladowſchi ſo ſtróži; dofelž pał jeho paſtyř pſchecželnijwe poſtrowi, bė wſcha bojaſnoſcž jaſo přjecž. „D kať rjany ty tola ſy!“ počža t mlodženzej. „Praj wſchał mi“, džeſche dale t roſpſchėſtrjenymaj rukomaj na njebo a na ſemju poſaſuj, „je tole wulke wyſoke wobndjenje twoje? Njeſmėm tu pſchi tebi a pſchi twojim jehnjeću woſtacž?“ Młodženz njeroſumliwſchi, ſchto džecžo t tymi fłowami chže, myſleſche najpředy, ſo je hłupe; tola ſo jeho praſchefche, hdyž je ſo ſem wſako. Œdnyž hólczez praji, ſo je ſe ſemje wulcł, a hdyž wot stareje baby a brodatyeh muži powjedacž počža, pſchiń- dže paſtyř kčžetro do ſtracha. Tola t miłofcžu wſa hólczez na ruky, jehnjo pod pažu, a fhwataſche tał ſpėſchnje dale, jafo bychu jemu rubježnizy hižom na ſchiju ſchli. (Pſchichodnje dale.)

Wſchelake t bliſka a t daloka.

* **Gody ſo bliža** — a naſchi lubi budža druge hody jaſo wonač w njepſchecželſkim kraju ſwjećicž dnyrbjecž. Mny jim jaſo ſwoje darh ſcželemy. Njeſabudžmy jim tež ſchėſcžijauſki poſtrow ſobu poſkacž — hodowny poſtrow won na bitwiſchcžo. Njane knižki wot knižicžyſchcžėrnje Steinkopfa w Stuttgarcže ſo woſbeje t temu hodža, kotrež ſu rjenje ſpėřane a budža naſchim wojařam lube natwarjenje. Wudebjene ſu t rjanymi wobraſami a płacža jenož 10 pjenjeřkow. Œdnyž ſo lubi Œerbjia na ſwojich knjeſow duchownyeh wobrocža, woni wėſcže je rad wobſtaraja.

* **Naſche khėrluſche we wójnje.** Wojař wot bitwiſchcža piſche: „Kať džadowni ſmy my tebi nětko, ſo ſmy jafo džecž telto khėrluſchow ſpėwacž nawukli, nětko nawuknjemy je prawje wažicž. Pſchi artilleriſcže, na narańſchim bitwiſchcžu padnjemy, namafa jeho hejtman ſpėwarſke, hdyž ſo khėrluſch nadeńdže: „Žeju, předy dži.“ Sa wſchitko, ſchtož ludowu wutrobu hnuje w tutym kħutnym cžaku, ſa horzu wótcžinſku luboſcž, ſa ſtyſkniwe cžafanje, ſa wjeſeloſcž pſchi dohycžu, ſa ſmjertne žarowanje, ſa krute pſchė- tracže, ſa woporniwe poddacže maja ſpėwarſke prawe fłowo połne mozy, połne bohateho troſchtowanja. Někotry khėrluſch, předy pſchewidžany, bu nam w naſchich Božich ſklužbach we wójnje luby a wažny. Tať Lutherowe mózne khėrluſche: „Žed'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam“, „W tebi ſo wołam t hlubiny“, „Œdžerž, Anježe, ſwoje fłowo nam“, „Œrjedža tu w žiwjenju ſmjercž tu na naſ łafa“; „Wótcže naſch, kiž ſy w njebeſach“, „Pſchińdž, Božo, ſwjaty Ducho, t nam.“ Kať leži tola na mnohich khėrlu- ſchach naſcheje žyrkwe roſa modlitwy? Naſche ſpėwarſke budža jaſo modleřſke kniži. Khwalba a džať ſo žórli: „Njech Bohu džaduje“, „Khwal teho Anjeſa, o moja duſcha“, — ſdychowanje ſo da ſklyſhecž: „Ja ſo cži, Anježe, dowėrju“, „Œpožcž nam, Anježe, tón hnadny měr we naſchim ſrudnym cžaku.“ Poddacže do Božeje wole puſchcži ſo do wutroby: „Kaž Bóh mje wjedže, tať chzu hičž“, „Œchtož cžini Bóh, wſcho dobre je“, „Ja njewo- puſchcžu Boha, wón njewopuſchcži mje.“ To zunje „Twať, o moja duſcha, twať na Boha“ je na ſtražach huſto ſaklinčalo t troſchtowazej myſlu: „Wjetſcha dnyžli Bóh Anjeſ nufa njebudže.“ Sa wėm lazaret, hdyž ſebi ſranjeni kóždy wjecžor wuproſchachu: „Božo, wonkhód požohnuj“ t tym dobrym ſkóncženjom: „Požohnuj naſ w ſmjertnym kožu, wſmi naſ t njebeſkemu ſbožu.“ — Haj, khėrluſche ſwjaty ſwjatſt ſwjatſuja t naſchimi lubymi wonač a t nami domač. Khėrluſch je dobry ſwjatſtať we ſwjatej wójnje naſcheho wótzneho kraja.“

Samolwity redaktor: J. Góľ. Šoburedaktor: J. A. Kapleř.

Čiſčecž a nakładniř: M. Smoleř.